

*KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
v OBCI FARNÁ*

*vydaný v súlade s ustanovením §80 písm. a / a písm. b/ zákona č. 448/2008
Z.z. o sociálnych službách v platnom znení
/ďalej len „zákon o sociálnych službách“./*

Schválený uznesením OZ č. 311/2018 zo dňa 12.04.2018

Účinnosť dňom : 01.05.2018

OBSAH

Úvodné slovo starostky obce	3
I. Úvod	4
II. Základné socio-demografické údaje	6
III. Analýza poskytovateľov sociálnych služieb	7
IV. Priority, ciele, aktivity	21
V. Záver	30
VI. Prílohy	31

Niečo na úvod zo strany starostky obce .....

Ktokoľvek z nás či z našej rodiny sa môže niekedy dostať do situácie, kedy bude odkázaný na pomoc iných, preto je dôležitá naša súdržnosť, ochota a snaha o poskytovanie služieb priamo v obci. Našou snahou je v obci pomôcť ľuďom, ktorí sa dostali do ťažkej životnej situácie a sú odkázaní na pomoc iných. Chceme pomôcť starším ľuďom, chorým, zdravotne postihnutým občanom a ich rodinám, ľuďom bez prístrešia, mladým rodinám, slobodným matkám, nezamestnaným alebo aj iným sociálne ohrozeným ľuďom. Aby sme mohli spolu prispieť k vytvoreniu fungujúceho systému pomoci je potrebné plánovanie a organizácia. S poslancami Obecného zastupiteľstva budeme hľadať riešenia a možnosti ako čerpať financie vyčlenené na sociálne služby a využiť ich v prospech obyvateľov obce.

*Vlasta Csomorová
starostka obce*

I. Úvod

Obec Farná spracovala v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách Komunitný plán rozvoja sociálnych služieb.

Sociálne služby súvisia s prenosom kompetencií v oblasti sociálnych služieb na samosprávu a s ohľadom na demografický vývoj boli MPSVaR SR určené tieto Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020:

- zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity,
- podporiť prechod prijímateľov sociálnych služieb z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť,
- podporiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby zotrvané v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb.

Sociálne služby sú pomocou pre ľudí v nepriaznivej životnej situácii – či už z dôvodu dlhodobej choroby alebo postihnutia, v starobe, pri opatrovaní člena rodiny s ťažkým zdravotným postihnutím, pri starostlivosti o dieťa, v prípade stretu okolností, ktoré neumožňujú človeku uspokojiť jeho základné životné potreby (ľudia ohrození násilím, závislosťami, bezdomovci, menšiny).

V minulosti sa ľudia sústreďovali v zariadeniach, kde bolo o nich postarané v rámci pravidiel a podmienok inštitúcie. Človek premiestnený do zariadenia sa však týmto vzdáva kontaktu s rodinou a komunitou, prispôsobuje sa nastavenému režimu, nemá veľa možností rozhodovať sám o sebe.

V optimálnej situácii človek, ktorý je zdravotne postihnutý, odkázaný na pomoc alebo asistenciu a potrebuje sociálne služby, zostáva vo svojom prostredí a podpora prichádza za ním do jeho domova. Zostáva v kontakte s príbuznými, susedmi, všetkými miestami v komunite, využíva svoje predstavy a plány o živote, pretože to je najlepší spôsob ako sa vyrovnáť so zmenenou situáciou a pre ostatných príležitosť ako získať nové skúsenosti a nové postoje. Služby, ktoré pomáhajú človeku viesť aktívny život, aby postihnutie čo najmenej obmedzovalo jeho možnosti, aby boli ľudia zodpovední za svoj život, sa nazývajú komunitné sociálne služby. Vytvárajú tiež priestor pre rodiny a spoločenstvá, aby sa naučili prebrať zodpovednosť za vytvorenie dobrých životných podmienok pre všetkých svojich členov a prijať inakosť ako súčasť svojho rozvoja.

Miestne spoločenstvá si zvykli vzdať sa svojich práv a kompetencií v prospech štátu, nechávajú rozhodovať cudzích o ľuďoch, ktorých situáciu pritom sami poznajú lepšie a majú s nimi vytvorené vzťahy. Takýto prístup nedôveruje rodine ani komunite, že sú schopní vytvoriť vhodné prostredie, postupy a príležitosti na zapojenie sa do života. Ide najmä o prijatie detí so špeciálnymi vzdelávacími potrebami do miestnej škôlky alebo školy a vyučovanie s pomocou pedagogických asistentov, sprostredkovanie osobnej asistencie ťažko zdravotne postihnutým pri bežných činnostiach u nich doma, zabezpečenie stravovacích služieb, záujmovej činnosti a pomoci pre seniorov v rámci obce, kde žijú. V tejto súvislosti sa často spomína výraz sociálna inklúzia. Je to začlenenie človeka s postihnutím, chýbajúcim zázemím či obmedzenými možnosťami kvôli vyššiemu veku alebo chorobe do spoločnosti ľudí, poskytnutie podpory a pomoci.

V tomto poslednom piatom procese sú veľmi dôležité kroky samosprávy, nastavenie systému pomoci a spolupráca dobrovoľníkov z komunity.

Obrovským plusom a predpokladom k žiadanému efektu a úspechu v oblasti sociálnej politiky obce je spolupráca obce, občanov a partnerov z oblasti sociálnych vecí.

Len tak pomôžeme ľuďom, ktorí majú možnosti a skúsenosti pomoc realizovať, no aj tým, ktorí sú na pomoc v určitom období života odkázaní.

Ciele Komunitného plánu sociálnych služieb:

- a/poznať plány a predstavy poskytovateľov sociálnych služieb,*
- b/poznať požiadavky a potreby príjemcov (klientov, obyvateľov obce Farná),*
- c/ rozšíriť a skvalitniť poskytované sociálne služby,*
- d/spracovať aktuálny dokument o sociálnych službách,*
- e/koordinovať ponuky a potreby v oblasti sociálnych služieb,*
- f/ zvýšiť dostupnosť sociálnych služieb v obci Farná*

II. Základné socio-demografické údaje

1.1. Základná charakteristika obce

Názov: *Obec Farná*
adresa pre poštový styk: *Obecný úrad, 935 66 Farná 462*

Tel:/fax: *Tel:036/7721190 Fax: 036/7721190*

e-mail: [*farna@nexta.sk*](mailto:farna@nexta.sk)

web: [*www.farna.sk*](http://www.farna.sk)

Okres: *Levice*

IČO: *00306941*

DIČ: *2021023554*

Právna forma: *Obec*

Deň vzniku: *Obec ako samostatný územný samosprávny a správny celok sa riadi zákonom č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a ústavou SR.*

1.2. Členstvo obce v združení :

- *Dolnobronského regionálneho združenia*
- *Mikroregiónu Kvetnianska*
- *ZMOS-u*
- *Euroregiónu Ister-Grannum.*
- *Občianskeho združenia Spoločná budúcnosť*

1.3. Geografické a demografické údaje obce k 31.12.2015

Názov:	Farná
Rozloha katastra:	3 274 ha
Nadmorská výška:	148 m n.m.
Prvá písomná zmienka:	rok 1156
Počet obyvateľov:	1364
Okres:	Levice
Kraj:	Nitriansky
Nadmorská výška stredu obce	150 m.n.m.
Najnižšia nadmorská výška	145 m.n.m.
Najvyššia nadmorská výška	278 m.n.m

Počet obyvateľov k 31.12.2016   1356

deti	265

dospelý v tom:	1091
muži	656
ženy	705

Počet ľudí bez domova – trvalý pobyt na adrese Obecného úradu:

K 01.01.2018 má trvalý pobyt na adrese Obecného úradu Farná č. 462 ..... občanov, z toho sa v obci zdržiavajú ....ako ľudia bez prístrešia, ostatní evidovaní žijú v zahraničí, domovoch sociálnych služieb alebo ich pobyt nie je známy. Ďalšie ..... osoby s trvalým pobytom v obci kvôli rodinným nezhodám sú ohrozené sociálnym vylúčením.

III. Analýza poskytovaných sociálnych služieb

Na základe uzatvorenej zmluvy o zabezpečovaní poskytovania sociálnej služby, obec poskytne pre obyvateľov opatrovateľskú službu terénnou formou v domácnosti prijímateľa služby. Na úhradu služby prispieva v súlade so schváleným VZN č.1/20016 Obec podporuje klub formou dotácie na kultúrne podujatia, poskytnutím priestorov a spoluprácou pri organizovaní akcií zo strany obecného úradu ,cez zamestnancov na úseku kultúry.

Obec na základe doručených žiadostí pre sociálnu komisiu individuálne posudzuje každú jednu žiadosť a s odporúčaním predložením na rozhoduje starostka obce.

Finančná analýza

Obec na základe finančnej analýzy príjmov a výdavkov rozpočtu, pripraví v priebehu roka 2018 rozpočtové opatrenie , ktorým zapracuje do rozpočtu plánované výdavky v oblasti sociálnych služieb v súlade so zákonom 448/2008 Z. z. o sociálnych službách Komunitný plán rozvoja sociálnych služieb.

Naša obec predstavuje malé konkurenčné prostredie pre poskytovateľov služieb, poskytovatelia služieb minimálne využívajú možnosti prezentácie svojich služieb (webové stránky, letáky, propagačné materiály...).

Obec vyčlenila zo svojho prebytočného majetku v minulosti priestory na vytvorenie pobytových služieb na úseku sociálnej politiky a na ambulatné a terénne služby v priestoroch bývalej materskej školy.

Pobytové služby

V obci Farná od r. 2016 existuje zariadenie na báze 24 hod. starostlivosti o klientov zariadenia „ZPS úsmev “. Toto zariadenie má obmedzené kapacitné možnosti, a keďže je limitované počtom klientov, poskytovatelia uprednostňujú občanov s trvalým pobytom v príslušnom meste. V zariadení je umiestnených 25 klientov. Priemerný počet klientov v roku 2017 s trvalým pobytom v našej obci 20 .

Ambulantné a terénne služby

Formou terénnej opatrovateľskej služby zabezpečuje zmluvný partner organizácia „Denný stacionár - Regionálne rozvojové centrum, n.o. so sídlom Wolkerova 1, Nové Zámky, IČO 37971328“, služba je čiastočne hradená klientmi.

Priemerný počet klientov v roku 2017 s trvalým pobytom v našej obci 50.

Obec organizuje v spolupráci vedenia obce a zamestnancov na úseku kultúrnych služieb v priebehu roka spoločenské aktivity pre seniorov v obci. Poskytuje sa poradenstvo, organizujú sa spoločenské akcie, rôzne druhy prednášok a zájazdy. Členmi sú dôchodcovia v priemere od 60 rokov.

Zhrnutie

Analýza poskytovateľov sociálnych služieb v našej obci za posledné dva roky, a posledná novela zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách poukázala na skutočnosti, a úlohy, ktorými sa obec bude musieť v najbližších mesiacoch vysporiadať,

Taktiež tieto skutočnosti bude musieť zohľadniť v ďalšom procese plánovania a rozvoja politiky obce v oblasti sociálnych služieb.

Pre ďalší rozvoj sociálnych služieb je vhodné zohľadniť najmä tieto výstupy:

- 1) Analyzované sociálne služby sa zameriavajú na klientov z našej obce. Obec má málo skúseností s poskytovaním sociálnych služieb a preto je vhodné využívať skúsenosti poskytovateľov a vyzvať ich na spoluprácu, ako aj využiť možnosť prepojiť ponuku sociálnych služieb s obcami mikroregionu.
- 2) Chýba koncepcia financovania sociálnych služieb cez rozpočet obce, v minulosti obec nevyužívala možnosť zapojenia sa do projektov a získavania ďalších zdrojov financovania v oblasti sociálnych služieb.
- 4) Informácie o poskytovaných sociálnych službách je možné získať iba na Obecnom úrade. Úroveň informovanosti zo strany samotných poskytovateľov sociálnych služieb v obci je medzi obyvateľmi nízka.
- 5) V obci sociálne poradenstvo zabezpečujú poverení zamestnanec, terénneho sociálneho pracovníka obec nemá.
- 6) Je potrebné vytvoriť systém spolupráce s dobrovoľníkmi v oblasti sociálnych služieb, umožniť im získať zručnosti a skúsenosti, znižovať tak náklady na služby a vyhľadať osoby, ktoré by v budúcnosti mohli byť dobrými zamestnancami v sociálnych službách.
- 7) V štruktúre sociálnych služieb v obci chýbajú služby pre cieľové skupiny ako sú deti, mládež, rodiny s deťmi, osoby ohrozené sociálnym vylúčením.

IV .Priority a ciele

Na základe vykonanej analýzy problematiky sociálnych služieb a na základe vykonaného prieskumu pre občanov obce v čase zostavovania plánu PHSR na obdobie 2014-2020 , obec stanovila do komunitného plánu sociálnych služieb nasledovné priority a ciele:

Priority, ciele, aktivity

S ohľadom na finančné možnosti obce , a na základe vyhodnotenia dotazníka pre občanov, obec určila nasledovné priority :

Priorita

1. Informovanosť

Cieľ

1.1 Zjednodušenie prístupu k sociálnym službám pre ich prijímateľov

Aktivita

1.1.1 Vytvorenie prehľadného systému poskytovateľov sociálnych služieb

1.1.2 Nastavenie pravidiel a noriem pre poskytovanie sociálnych služieb - VZN

1.1.3 Poradenstvo

1.2 Posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce

1.2.1 Pravidelná osвета v obecných médiách

1.2.2 Odstraňovanie bariér v bežnom živote, bezbariérový prístup k službám obce

1.2.3 Zverejňovanie konkrétnych opatrení a výsledkov sociálnej práce

2. Rozšírenie a skvalitnenie služieb pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím

2.1 Podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb v obci

2.1.1 Vytvorenie možností na zriadenie pozície terénneho sociálneho pracovníka

2.1. Podpora fungovania denného stacionára v obci

2.2 Rozšírenie poskytovania osobnej asistencie

2.2.1 Zaradenie obce ako poskytovateľa služby Sprostredkovanie osobnej asistencie

2.3 Zjednodušenie prístupu k opatrovateľskej službe

2.3.1 Nadviazanie blízkej spolupráce s poskytovateľmi v blízkom okolí

2.3.2 Pomoc a poradenstvo pri zabezpečovaní sociálnej služby

2.4 Spolupráca v komunite, sociálna inklúzia

2.4.1 Podpora miestnych spolkov a združení v ich aktivitách pri zapájaní seniorov a ŤZP osôb

2.4.2 Vytvorenie a podpora systému dobrovoľníckej práce

Cieľové skupiny

Okrem seniorov a osoby so zdravotným postihnutím je v budúcnosti potrebné zamerať sa v oblasti sociálneho poradenstva a poskytovania sociálnych služieb aj na ďalšie cieľové skupiny – deti a mládež, rodiny s deťmi, rodiny, ktoré sa starajú o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osoby, nezamestnaných, ľudí bez prístrešia a ľudí ohrozených sociálnou vylúčenosťou.

1. Informovanosť

1.1 Zjednodušenie prístupu k sociálnym službám pre ich prijímateľov

Poskytnutím komplexných a zrozumiteľných informácií o poskytovaných sociálnych službách získajú prijímatelia i poskytovatelia lepší prehľad a zjednoduší sa ich prístup k službe. Dôležité je pri tom aj to, aby osoby v sociálnej núdzi vedeli, kde informácie hľadať a na koho sa v prípade potreby obrátiť.

Priestor na zverejnenie informácií je možný prostredníctvom:

a/ obce
webstránky obce
na informačnej tabuli
v obecných novinách

b/ poskytovateľov ,partnerov obce v sociálnych službách

vydaním infoletákov/brožúry

1.1.1 Vytvorenie prehľadného systému poskytovateľov sociálnych služieb

Dostupnosť sociálnych služieb je ovplyvnená aj možnosťou jednoduchého prístupu ku kontaktom na konkrétnych poskytovateľov. V obci je týchto poskytovateľov málo, prijímateľom by však uľahčilo prístup k sociálnej službe aj poskytnutie informácií o dostupnosti služby na úrovni okresu alebo kraja, napr. v prípade služby včasnej intervencie či vhodných zariadení sociálnych služieb.

1.1.2 Nastavenie pravidiel a noriem pre poskytovanie sociálnych služieb – VZN

Všeobecne záväzné nariadenie č 6/2016 , o podmienkach poskytovania sociálnych služieb , o spôsobe úhrady za sociálne služby poskytované Obcou Farná , schválilo obecné zastupiteľstvo uznesením č. 175/2016 dňa 08.09.2016 .

Kedže v roku 2017 sa novelizoval zákon o sociálnych službách bolo potrebné prispôbiť túto právnu normu platnej legislatíve a taktiež určiť pravidlá pri posudzovaní odkázanosti na poskytovanie sociálnej služby a o spôsobe platenia za službu.

Obec schválila výšku príspevku pre zriadenia sociálnych služieb v obci Farná na občana umiestneného a navštevujúceho dané zariadenia uznesením:

a/ č. uznesenia 312/2018 zo dňa 12.04.2018

b/ č. uznesenia 313/2018 zo dňa 12.04.2018 v zariadení

1.1.3 Poradenstvo

Kvalitné odborné poradenstvo je nevyhnutnou súčasťou poskytovania sociálnych služieb. Na tento účel je potrebné v obci zabezpečiť internou alebo externou formou vhodného sociálneho pracovníka, ktorý by zabezpečoval poradenstvo podľa aktuálnych zákonných noriem a možností.

1.2 Posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce

1.2.1 Pravidelná informovanosť občanov je zabezpečená cez webový portál a úradné tabule umiestnené v obci.

Posilňovanie sociálnej súdržnosti a rozvoj komunitných sociálnych služieb v obci s ohľadom na rôzne formy pomoci .

1.2.2 Odstraňovanie bariér v bežnom živote, bezbariérový prístup k službám obce

Obec s ohľadom na svoje finančné možnosti a možné stavebné úpravy sa bude snažiť zriadiť bezbarierový prístup do budovy – kancelárie prvého kontaktu. . Obec vypracuje projekt a následne v tejto veci bude žiadať formou dotácie príspevok na vytváranie bezbariérového prostredia z MPSVaR SR.

1.2.3 Zverejňovanie konkrétnych opatrení a výsledkov sociálnej práce

Informovaním verejnosti o všetkých úkonoch v oblasti sociálnej práce získa samospráva záujem o tieto aktivity v skupine prijímateľov i aktívnej verejnosti, ktorá môže napomôcť hľadať riešenia, zapojiť sa i ako verejná kontrola nad kvalitou, dostupnosťou a financovaním sociálnych služieb.

2. Rozšírenie a skvalitnenie služieb pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím

V čase prípravy PHSR na obdobie 2014-2020 bol robený prieskum u občanov , s ohľadom na jednotlivé oblasti života v našej obci. Záujem občanov o sociálnu oblasť je daný životnými situáciami, ktoré sa ich bezprostredne týkajú. Sústreďujú svoju pozornosť aj na možné riešenia v budúcnosti, ak by oni sami alebo niektorý člen ich rodiny potreboval opatrovateľskú službu, poskytnutie služby v zariadení sociálnych služieb alebo dennom stacionári. Rozšírenie a skvalitnenie služieb pre túto cieľovú skupinu je ich prioritným záujmom a možnosťou získania istoty dostupného riešenia v prípade potreby v budúcnosti.

2.1 Podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb v obci

*2.1.1 Vytvorenie možností na zriadenie pozície terénneho sociálneho pracovníka
Obec nemá sociálneho pracovníka, tieto činnosti čiastkovo zabezpečujú pracovníci Obecného úradu – referentka evidencie obyvateľstva a koordinátorka, posúdenie sociálnej odkázanosti a vypracovanie posudkov zabezpečuje obec externe.*

2.1.2 Podpora fungovania denného stacionára v obci

*Ambulantné zariadenie sociálnych služieb v obci ,ktoré fformou terénnej opatrovateľskej služby zabezpečuje zmluvný partner organizácia „Denný stacionár - Regionálne rozvojové centrum , n.o. so sídlom Wolkerova 1 , Nové Zámky , iČO 37971328 “ , služba je čiastočne hradená klientmi. Zariadenie má toho času 55 klientov.
Obec poskytla na uvedené sociálne služby priestory v budove bývalej materskej školy.
Pri zostavení rozpočtu by obec mala každoročne vyčleniť finančné prostriedky pre uvedené zariadenie, formou príspevku na jedného klienta na rok , na základe schváleného VZN .*

2.2 Rozšírenie poskytovania osobnej asistencie

Pre človeka s ťažkým zdravotným postihnutím (ŤZP) je možnosťou ako žiť plnohodnotnejší život, získať viac samostatnosti a nezávislosti od rodinných príslušníkov osobná asistencia. Osobný asistent vykonáva činnosti podľa individuálnej potreby pre postihnutého na základe písomnej zmluvy. Jeho odmenu poskytuje v rámci zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia štát ako peňažný príspevok na osobnú asistenciu.

Osobná asistencia má pomôcť klientovi v činnostiach, ktoré zlepšia kvalitu jeho života, podporujú jeho vlastnú aktivitu a dávajú šancu na lepšie uplatnenie pri vykonávaní jeho funkcie v rodine, pri vzdelávaní, v zamestnaní alebo pri záujmoch vo voľnom čase. Klient má s asistentom spolupracovať, nielen pomoc pasívne prijímať, využívať asistenciu na to, aby mohol žiť aktívnejší a samostatnejší život ako mu dovoľuje jeho postihnutie. O rozsahu činností a dobe poskytovania osobnej asistencie, na ktorú sa poskytne príspevok, rozhoduje na základe predloženej žiadosti Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Osobný asistent potom vykonáva činnosti po dohode s klientom podľa stanoveného zoznamu činností.

2.2.1 Zaradenie obce ako poskytovateľa služby Sprostredkovanie osobnej asistencie

Pri poskytovaní služby osobnej asistencie môže napomôcť samospráva dvoma spôsobmi. Sprostredkovať prijímateľovi službu doporučením vhodného kandidáta a pomôcť pri administratívnej spojenej s preukazovaním výkonu osobnej asistencie. Na druhej strane, týmto spôsobom je možnosť vyhľadať a zaktivizovať skupinu vhodných uchádzačov o prácu osobného asistenta, čo môže byť čiastočne riešením pre ľudí hľadajúcich prácu v obci. Poskytovanie služieb osobnej asistencie napomáha nielen samotnému zdravotne postihnutému, ale i jeho rodine, ktorá má šancu takto zabezpečiť plnohodnotný život pre svojho člena bez zvýšenia finančných a personálnych nárokov na rodinu.

2.3 Zjednodušenie prístupu k opatrovateľskej službe

2.3.1 Nadviazanie blízkej spolupráce s poskytovateľmi v blízkom okolí

Obec zabezpečí spoluprácu s poskytovateľom opatrovateľskej služby terénnou formou. V rámci nadviazania bližšej a širšej spolupráce je potrebné zvážiť aj možnosti zabezpečovania tejto služby prostredníctvom kvalifikovaných opatrovateľov žijúcich v obci a nájsť ďalšie zdroje financovania.

2.3.2 Pomoc a poradenstvo pri zabezpečovaní sociálnej služby

Súčasný stav poskytovania pomoci a poradenstva je potrebné skvalitniť a zvýšiť informovanosť medzi občanmi, aby v prípade potreby vedeli akým spôsobom sa k opatrovateľskej službe dostať.

2.4 Spolupráca v komunite, sociálna inklúzia

2.4.1 Podpora miestnych spolkov a združení v ich aktivitách pri zapájaní seniorov a ZŤP osôb.

V obci existujú skupiny dobrovoľníkov, ktorí sú aktívni najmä v spoločenskom živote – organizujú kultúrne a športové akcie, spolupracujú navzájom, majú viacročné skúsenosti a potenciál. Sú organizovaní v týchto miestnych spolkoch a združeníach. Obec poskytuje zo svojho rozpočtu finančné prostriedky formou dotácie podľa schváleného VZN pre tieto občianske združenia .

Prehĺbením doterajšej spolupráce so samosprávou sa otvára viac možností aj v oblasti sociálnych služieb.

2.4.2 Vytvorenie a podpora systému dobrovoľníckej práce

Dobrovoľníci predstavujú motivovanú pracovnú silu, ktorá kladie minimálne nároky z finančného hľadiska a zároveň vytvára vzťah občanov k sociálnym službám a ich klientom, stimuluje tzv. sociálnu súdržnosť. Samospráva dokáže vytvorením systému benefitov pre dobrovoľníkov získať záujem ľudí pre využitie ich schopností v prospech komunity.

3. Služby pre rodinu, deti a mládež

Rodiny s deťmi a mládež sú cieľovou skupinou, na ktorú je potrebné v budúcnosti sústrediť viac pozornosti a vytvoriť sieť sociálnych služieb podľa jej potrieb.

3.1 Vytvorenie príležitostí na zlepšenie kvality života pre rodiny s deťmi

3.1.1 Zriadenie Rodinného centra s herňou pre deti

3.1.2 Pomoc pri príprave na vyučovanie pre deti ohrozené sociálnym vylúčením

V rámci novovzniknutého Rodinného centra v popoludňajších hodinách by vznikol aj priestor pomáhať s prípravou na vyučovanie, najskôr s pomocou dobrovoľníkov a postupne získať pre spoluprácu rodičov zúčastnených detí a zapojiť ich tejto činnosti.

3.1.3 Podpora voľnočasových aktivít pre deti a mládež ohrozených sociálnym vylúčením

V spolupráci s dobrovoľníkmi už bolo uskutočnených niekoľko projektov v obci, ktoré sa stretli so záujmom a pozitívnymi ohlasmi – išlo o voľnočasové aktivity počas prázdnin. Pre deti a mládež zo sociálne slabších rodín ide o jedinečnú príležitosť ako tráviť voľný čas a začleniť sa do komunity, preto bude samospráva pokračovať v týchto aktivitách a podporovať ich nielen finančne, ale aj poskytnutím priestorov a technického zabezpečenia.

Mládež má veľký potenciál v oblasti informačných technológií, inovatívnych postupov a získavania nových zručností v praxi. Tento potenciál je v súčasnosti využívaný vo veľmi malej miere a je potrebné zaktivizovať túto skupinu a zapojiť ju do verejného života v obci.

3.2.1 Zriadenie Klubu mladých

Obecný úrad, sú v projekte navrhnuté aj nové priestory, ktoré budú slúžiť pre stretávanie mladých a podporu ich záujmových a voľnočasových aktivít. Zároveň je tu priestor na získanie a vzdelávanie mladých dobrovoľníkov v spolupráci s miestnymi združeniami a spolkami.

3.2.2 Spolupráca s mládežou pri tvorbe facebookovej stránky obce, rozvíjanie ich zručností

Podporovaním záujmov mladých sa dá rozvíjať spolupráca v oblastiach, ktoré sú prínosom pre samotných mladých i ostatných členov komunity.

3.2.3 Zapájanie mladých do organizácie kultúrnych a športových akcií v obci

Zapájaním mládeže do organizácie akcií v obci sa posilňujú ich komunikačné a organizačné zručnosti, buduje vzťah s komunitou a vytvára priestor pre zapojenie do rôznych oblastí života v obci v budúcnosti. Vyhľadáním koordinátorov v tejto skupine a systematickou prácou

s nimi môže získať komunita silného partnera pri zapájaní mladých ohrozených sociálnym vylúčením, poskytnutí podpory a pomoci jej členom.

3.3 Podpora bývania

3.3.1 Výstavba nájomných bytov

V oblasti sociálneho bývania obec plánuje obstarat' kúpou s financovaním zo Štátneho fondu rozvoja bývania, 12 bytových jednotiek. Predpokladaná doba realizácie začiatkom roka 2019. Obec má prijaté VZN, kde sú upravené podmienky získania nájomného bývania v obci.

3.4 Pomoc pre rodiny s deťmi ŤZP

3.4.1 Podpora integrácie pri vzdelávaní v MŠ a ZŠ

Obec má zriadenú

a/ Základnú školu s VJM – Alápiskola

b/ Základnú školu Farná č. 151

c/ Materskú školu

Obec ako zriaďovateľ má možnosť požiadať o dotáciu na pedagogického asistenta pre integrované dieťa. Obec podporuje začlenenie detí so špeciálnymi potrebami pri vzdelávaní a aktívne sa podieľa na intergačnom procese v MŠ a ZŠ.

3.4.2 Spolupráca s poskytovateľmi služieb včasnej intervencie

Služba včasnej intervencie je pomerne novou sociálnou službou, preto jej poskytovatelia sídlia zväčša v krajských mestách. Ide o akreditovaných poskytovateľov, ktorí zabezpečujú súbor odborných služieb podľa individuálnych potrieb dieťaťa. Včasná intervencia je špeciálna starostlivosť určená rodinám a ich deťom s rizikovým vývinom od narodenia až do spravidla siedmich rokov života dieťaťa. Ako deti s rizikovým vývinom sú v tomto zmysle ponímané deti, u ktorých bolo diagnostikované vývinové oneskorenie, alebo sa ohrozenie ich vývinu predpokladá pod vplyvom negatívne pôsobiacich exogénnych alebo endogénnych faktorov.

4. Služby zamerané na osoby ohrozené sociálnym vylúčením

4.1 Riešenie situácie ľudí bez domova, a ľudí ohrozených závislosťami a sociálnym vylúčením

V obci žije niekoľko ľudí bez domova, ktorí obývajú opustené budovy a prežívajú na ulici. Ide o problém neriešený už niekoľko rokov. V tejto oblasti je potrebná aktívna terénna sociálna práca a komplexné riešenie nielen situácie bezdomovcov, ale i tejto skutočnosti ako spoločenského problému komunity.

4.1.1 Podpora vzniku nízkoprahovej nocľahárne, resp. Komunitného centra s nocľahárňou

Obec Farná zatiaľ nemá vhodné priestory na zriadenie nízkoprahovej nocľahárne, v budúcnosti to ale nie je vylúčená výstavba Komunitného centra s nocľahárňou v rámci projektu „Take away“, ktorý realizuje Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity.

4.2 Zapojenie do komunity a prevencia vandalizmu

4.2.1 Zapájanie ohrozených skupín do spolupráce pri údržbe verejných priestranstiev

Obec zamestnáva formou malých obecných služieb a aktivačných prác, najmä pri údržbe verejných priestranstiev, ľudí zo sociálne slabšieho prostredia, ktorí majú možnosť získať financie, zapojiť sa do života v obci a získať pocit užitočnosti a spolupatričnosti. Je v záujme samosprávy pokračovať v tejto aktivite a rozšíriť ju aj v rámci spolupráce s dobrovoľníkmi.

4.2.2 Dobrovoľnícke hliadky

Zriadenie dobrovoľníckych hliadok v obci napomôže k dohľadu nad dodržiavaním verejného poriadku a nočného klľudu, nakladaním s odpadmi a zároveň začlení jednotlivcov potenciálne ohrozených sociálnym vylúčením do komunity. Táto aktivita priamo súvisí s aktivitou 2.4.2 Vytvorenie a podpora systému dobrovoľníckej práce.

4.3 Prevencia sociálneho vylúčenia a izolácie ohrozených jednotlivcov a skupín

4.3.1 Vytváranie príležitostí na zapájanie sa do spoločenského života v obci

V rámci vyššie spomínaného projektu „Take away“, ktorý realizuje Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity, by sa obec v budúcnosti mohla zapojiť do programu Komunitné centrá, kde by mohla samospráva získať zabezpečenie systémového prístupu pri riešení problémov a potrieb cieľovej skupiny projektu – obyvateľov marginalizovaných rómskych komunít, implementáciu bude financovať z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Ľudské zdroje formou Zmluvy o spolupráci medzi obcou a ÚSVRK. Predpokladom úspešného zapojenia, je zaradenie obce do registra poskytovateľov sociálnych služieb v komunitnom centre.

4.3.2 Poskytnutie podpory ohrozeným skupinám a jednotlivcom

Podpora ohrozených jednotlivcov a skupín úzko súvisí s terénnou sociálnou prácou, ktorej podpora je jedným z cieľov rozvoja sociálnych služieb obce .

4.3.3 Monitoring mládeže bez zamestnania

Vyhľadanie a podchytenie mladých ľudí a práca s nimi je preventívnym opatrením, ktoré má za cieľ pomôcť tejto skupine venovať sa zmysluplnej činnosti, získať prácu a chrániť verejný majetok i komunitu pred poškodzovaním a vandalizmom.

V. Záver

Komunitný plán sociálnych služieb obce Farná je odrazom spolupráce samosprávy , poskytovateľov sociálnych služieb v obci ,, a občanov, ktorí sú prijímateľmi sociálnych služieb.

Plán bol pripravovaný na základe strenutí, pracovných skupín, individuálnych konzultácií, spoločných dialógov a kooperácie, predstaviteľov samosprávy a poskytovateľov sociálnych služieb.

Plánovanie sociálnych služieb je priebežný proces. Keďže obce s podobným počtom obyvateľov ,ako je obec Farná nemôžu mať kapacitu, ani financie na poskytovanie tak širokej škály služieb, ako sú sociálne služby pre rôzne cieľové skupiny občanov , musia vytvoriť priestor a hľadať možnosti regionálnej spolupráce s ďalšími samosprávami, poskytovateľmi sociálnych služieb , tak aby to bolo na prospech občanov obce . A aby občania chceli v našej obci aj zostarnúť.....

